Το ξεκίνημα…

Είναι ήδη τριάντα χρόνια που συλλέγω αρχαιολογικό σκελετικό υλικό από τον Ελλαδικό χώρο και, ως οδοντίατρος-ορθοδοντικός, έχω εστιάσει το ενδιαφέρον μου στο **κρανιοπροσωπικό σύμπλεγμα**
και τη μελέτη της κατατομής των προγόνων μας. Η μελέτη του αρχαιολογικού αυτού υλικού, που χρονολογείται από το 1900 π.Χ. –Μεσσοελλαδική εποχή– μέχρι το 300 π.Χ. περίπου, διερευνά και αποτυπώνει τα χαρακτηριστικά του προσώπου των αρχαίων Ελλήνων, έτσι ώστε αυτό να συγκριθεί με το πρόσωπο του σύγχρονου Έλληνα.

Επίσης γίνεται η σύγκριση με τα χαρακτηριστικά του προσώπου των αρχαίων αγαλμάτων, για να διαπιστωθεί κατά πόσον αυτά απεικονίζουν την πραγματικότητα ή μια εξιδανικευμένη μορφή της.

Η πρώτη σχετική εργασία μου ήταν για το Master of Science από το Πανεπιστήμιο του Μπέργκεν της Νορβηγίας, με θέμα «Craniofacial Morphology of Ancient Greeks», το οποίο κατέληγε ότι δεν υπάρχουν διαφορές μεταξύ της κατατομής του νεοέλληνα (σπλαγχνικό κρανίο) και αυτής των αρχαίων προγόνων του στη διάρκεια των τελευταίων 4.000 χρόνων.

Η πορεία…

Η ερευνητική μου εργασία συνεχίστηκε με τη μελέτη υλικού από αρχαιολογικές ανασκαφές της Γ΄ Εφορίας Αρχαιοτήτων στην περιοχή του Κεραμεικού, σε συνεργασία με την αρχαιολόγο Έφη Μπαζιωτοπούλου-Βαλαβάνη, τον ορθοδοντικό Φίλιππο Συνοδινό και τον γενετιστή-οδοντίατρο-βιολόγο Χρήστο Γιαπιτζάκη, με σκοπό τη διερεύνηση του παθογόνου παράγοντα που προκάλεσε το **Λοιμό των Αθηνών** και έγινε αιτία για το θάνατο 50.000 χιλιάδων Αθηναίων. Ακολουθώντας το πρωτόκολλο των καθηγητών Raoult και Drancourt του Πανεπιστημίου της Μασσαλίας καταλήξαμε ότι ένας από τους αιτιολογικούς παράγοντες του Λοιμού των Αθηνών ήταν ο
τυφοειδής πυρετός
.

Η συνέχεια…

Ένα παιδικό κρανίο του ομαδικού τάφου του Κεραμεικού που βρέθηκε σε άριστη κατάσταση τράβηξε την προσοχή μου, λόγω του ότι διατηρούσε μέρος της νεογιλής συγχρόνως με τη μόνιμη οδοντοφυΐα. Έτσι ξεκίνησε η προσπάθεια για την πραγματοποίηση της **ανάπλασης** αυτού του παιδικού προσώπου του 5
ου
π.Χ. αιώνα. Σε συνεργασία με τους Γιώργο Παναγιάρη, Μανόλη Τσιλιβάκο, Παναγιώτη Τούλα, Αριστομένη Αντωνιάδη, Μανόλη Μαραβελάκη, Φίλιππο Συνοδινό και Oscar Nilsson, καταφέραμε σε δύο χρόνια να ολοκληρώσουμε την ανάπλαση της κεφαλής της κεφαλής του κοριτσιού που πέθανε στο Λοιμό των Αθηνών, της
Μύρτιδος
.

Η έκθεση…

Το επόμενο βήμα ήταν η παρουσίαση της Μύρτιδος στο κοινό την 9η Απριλίου 2010, στο νέο μουσείο Ακροπόλεως και εν συνεχεία, η οργάνωση **περιοδεύουσας έκθεσης** με τίτλο «Μύρτις: πρόσωπο με πρόσωπο με το παρελθόν». Η ομάδα που ανέλαβε τη μουσειολογική μελέτη της έκθεσης ήταν οι Χαράλαμπος Χάϊτας, Νατάσα Κάλου, Πόπη Γεωργοπούλου, Νεκταρία Θεοδωροπούλου, Μίνα Καραγιάννη, Ελευθερία Κέντρου και Αθηνά Ρηγάτου, η δε έκθεση παρουσιάστηκε στο Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας από 15 Απριλίου μέχρι 15 Ιουνίου 2010 με μεγάλη επιτυχία. Στη συνέχεια, ξεκινάει ένα ταξίδι 2-3 χρόνων σε διάφορα μουσεία της Ελλάδας και του εξωτερικού, για να καταλήξει σε μόνιμη έκθεση μουσείου της Αθήνας.

Το μέλλον…

Η έρευνα και οι εργασίες σε σχέση με αρχαιολογικό σκελετικό υλικό από τον Κεραμεικό και αλλού συνεχίζονται. Με την υποστήριξη των Πρυτανικών Αρχών –και επί Πρυτανείας Γεωργίου Μπαμπινιώτη και Χρίστου Κίττα– και την αμέριστη συμπαράσταση του Μιχάλη Δερμιτζάκη, έχει ιδρυθεί **Εργαστήριο Παλαιοπαθολογίας** στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ελπίζω δε σύντομα να είμαστε έτοιμοι να ανακοινώσουμε τα προγράμματα που ήδη έχουν αρχίσει και τρέχουν…